

Gliwice, dnia 13 lipca 2017 r.

NOTATKA

spisana na okoliczność przekazania Panu Krystianowi Tomali – Trzeciemu Zastępcy Prezydenta Miasta Gliwice dwóch egzemplarzy protokołu kontroli doraźnej w zakresie gospodarki finansowej (prawidłowości przyznawania środków finansowych na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół w celu refundacji kosztów dowozu, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice) w **Urzędzie Miejskim w Gliwicach**, przeprowadzonej w dniach od 3 lipca do 7 lipca 2017 roku przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Nr WK-612/9/2/17 z dnia 27 czerwca 2017 roku.

Protokół zawiera 20 ponumerowanych stron podpisanych przez inspektorów kontroli oraz 2 załączniki.

Załączniki nr 1 stanowią pytania wraz z wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach, natomiast załącznik nr 2 stanowi wykaz akt kontroli.

Prezydenta Miasta Gliwice oraz Skarbnika Miasta Gliwice informuje się o prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania, pisemnych wyjaśnień do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, co do przyczyny tej odmowy.

Strona przekazująca:

Strona przejmująca:

Inspektor RIO Katowice

st. INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

mgr inż. Antoni Bryszci

ml. INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

Artur Diduszko

Zastępca Prezydenta Miasta

Krystian Tomala

Gliwice, dnia 19 lipca 2017 r.

NOTATKA

sporządzona w dniu 19 lipca 2017 r. na okoliczność odebrania z jednostki protokołu (wraz z załącznikami) kontroli doraźnej w zakresie gospodarki finansowej w **Urzędzie Miejskim w Gliwicach** przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach. Kontrola dotyczyła prawidłowości przyznawania środków finansowych na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół w celu refundacji kosztów dowozu, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Ustalenia kontroli omówiono w trakcie spotkania odbytego w dniu 13 lipca 2017 r. w związku z przekazaniem kierownictwu jednostki kontrolowanej dwóch protokołów kontroli wraz z załącznikami.

W spotkaniu odbytym w dniu 13 lipca 2017 r. udział wzięli:

- St. Inspektor Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

* Antoni Dryszel,

- Mł. Inspektor Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

* Artur Diduszko

oraz przedstawiciele Miasta Gliwice:

p. Krystian Tomala – Trzeci Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice,

p. Mariusz Kucharz – Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

W dniu 19 lipca 2017 r. w kontrolowanej jednostce pozostawiono 1 egzemplarz protokołu z załącznikami.

1 egzemplarz protokołu z załącznikami odebrano.

Na powyższym notatkę podpisano i zakończono.

Ze strony
Miasta Gliwice:

Zastępca Prezydenta Miasta

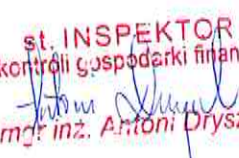
Krystian Tomala

Ze strony
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach:

st. INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

mgr inż. Antoni Dryszel

Regionalna Izba Obrachunkowa

w Katowicach

Nr kontroli: WK-612/9/3/17

PROTOKÓŁ

kontroli doraźnej w zakresie gospodarki finansowej **Miasta Gliwice** przeprowadzonej w dniach od 3 do 7 lipca 2017 r. przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działających na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Nr WK-612/9/2/17 z dnia 27 czerwca 2017 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- Antoni Dryszel - st. inspektor WKGF – koordynator kontroli
- Artur Diduszko - mł. inspektor WKGF

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miejski w Gliwicach
ul. Zwycięstwa 21, Jasna 31A
44-100 Gliwice
tel. 32 231 30 41

Zakres i tematyka kontroli:

- I. Ustalenia ogólnie-organizacyjne.
- II. Zwrot kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego oraz jego opiekuna do szkoły, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia 2015 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 7 lipca 2017 r.

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.

1. Kierownictwo jednostki.

Prezydentem Miasta Gliwice jest p. Zygmunt Frankiewicz, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się w dniu 16 listopada 2014 r., zgodnie z treścią zaświadczenia Miejskiej Komisji Wyborczej w Gliwicach z dnia 27 listopada 2014 r. Objęcie obowiązków Prezydenta Miasta nastąpiło z chwilą złożenia ślubowania w dniu 27 listopada 2014 r., co potwierdza protokół Nr I/2014 z I Sesji Rady Miasta w Gliwicach z dnia 27 listopada 2014 r.

W poprzedniej kadencji, tj. 2010-2014, Prezydentem Miasta Gliwice był również p. Zygmunt Frankiewicz, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się w dniu 21 listopada 2010 r., w głosowaniu ponownym odbytym w dniu 5 grudnia 2010 r., zgodnie z treścią zaświadczenia Miejskiej Komisji Wyborczej w Gliwicach z dnia 9 grudnia 2010 r. Objęcie obowiązków nastąpiło z chwilą złożenia ślubowania przez Prezydenta Miasta w dniu 13 grudnia 2010 r., co potwierdza protokół Nr II/2010 z II sesji Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 13 grudnia 2010 r.

Zastępcami Prezydenta Miasta są:

- p. Piotr Wieczorek – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta, zgodnie z Zarządzeniem Nr PM 5282/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr PM 5/02 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 20 listopada 2002 r. w sprawie powołania Pana Piotra Wieczorka na stanowisko IV Zastępcy Prezydenta Miasta Gliwice;
- p. Adam Neumann – Drugi Zastępca Prezydenta Miasta, powołany z dniem 1 grudnia 2006 r. na mocy Zarządzenia Nr PM 5283/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2006 r.;
- p. Krystian Tomala - Trzeci Zastępca Prezydenta Miasta, powołany z dniem 1 grudnia 2011 r. zgodnie z treścią Zarządzenia Nr PM 1679/2011 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 1 grudnia 2011 r.

Sekretarzem Miasta Gliwice jest p. Andrzej Karasiński, powołany na to stanowisko uchwałą nr II/27/2006 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 6 grudnia 2006 r. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), z dniem 1 stycznia 2009 r. stosunek pracy na podstawie powołania uległ przekształceniu w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony – pismo Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 grudnia 2008 r.

Skarbnikiem Miasta Gliwice jest p. Ryszard Reszke powołany z dniem 16 maja 2003 r. na to stanowisko uchwałą nr VIII/113/2003 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia

24 kwietnia 2003 r. Zakres obowiązków i kompetencji Skarbnika został określony w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

W § 17 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Gliwicach, Prezydent Miasta powierzył Skarbnikowi nadzorowanie gospodarki finansowej miasta, w szczególności w zakresie:

- 1) realizacji budżetu miasta,
- 2) zachowania równowagi budżetowej oraz przestrzegania dyscypliny budżetowej,
- 3) kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych,
- 4) spraw związanych z udzielaniem przez miasto pomocy publicznej przedsiębiorcom,
- 5) spraw związanych z okresowymi analizami i sprawozdaniami z realizacji budżetu miasta,
- 6) spraw związanych z pobieraniem podatków i opłat lokalnych,
- 7) prowadzenia rachunkowości miasta i Urzędu,
- 8) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- 9) dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- 10) dokonywania kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, że od 3 kwietnia 2017 r. Naczelnikiem Wydziału Księgowości – Głównym Księgowym jednostki budżetowej Urzędu Miejskiego w Gliwicach jest p. Agnieszka Dylewska. W okresie od 3 stycznia 2017 r. do 2 kwietnia 2017 r. p. Agnieszka Dylewska była zatrudniona na stanowisku p.o. Naczelnika Wydziału Księgowości – Głównego Księgowego w Urzędzie Miejskim w Gliwicach. Kierownik jednostki powierzył obowiązki i odpowiedzialności w zakresie gospodarki finansowej Głównemu Księgowemu jednostki budżetowej Urzędu Miejskiego w Gliwicach, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), w zakresach czynności obowiązujących od dnia 3 stycznia 2017 r. Uprzednio na stanowisku Naczelnika Wydziału Księgowości – Głównego Księgowego w Urzędzie Miejskim w Gliwicach zatrudniona była p. Elżbieta Stefaniuk.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno – prawne.

Miasto Gliwice działa w oparciu o Statut przyjęty uchwałą nr XLIII/922/2014 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 8 maja 2014 r. (opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 16 maja 2014 r., poz. 2868), z uwzględnieniem późniejszych zmian wprowadzonych uchwałami:

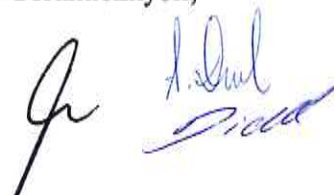
- nr XLV/988/2014 z 21.08.2014 r. – Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 03.09.2014 r., poz. 4437;
- nr VIII/181/2015 z 23.07.2015 r. (tekst jednolity) – Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 03.08.2015 r., poz. 4191;
- nr X/240/2015 z 08.10.2015 r. – Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 21.10.2015 r., poz. 5249;
- nr XIX/486/2016 z 08.09.2016 r. – Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 19.09.2016 r., poz. 4722.

Organizację oraz zasady funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Gliwicach od 2 lipca 2012 r. określa Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr PM – 2737/12 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 29 czerwca 2012 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniami Prezydenta Miasta Gliwice: PM-3182/12 z 31 sierpnia 2012 r.; PM-3976/13 z 21 stycznia 2013 r.; PM-4152/13 z 1 marca 2013 r.; PM-4212/13 z 15 marca 2013 r.; PM-4281/13 z 29 marca 2013 r.; PM-4469/13 z 22 maja 2013 r.; PM-4495/13 z 28 maja 2013 r.; PM-4925/13 z 14 sierpnia 2013 r.; PM-5072/13 z 24 września 2013 r.; PM-5118/13 z 7 października 2013 r.; PM-5413/13 z 9 grudnia 2013 r.; PM-5479/13 z 20 grudnia 2013 r.; PM-5605/14 z 23 stycznia 2014 r.; PM-5752/14 z 26 lutego 2014 r.; PM-6162/14 z 29 maja 2014 r.; PM-6438/14 z 21 lipca 2014 r.; PM-6558/14 z 18 sierpnia 2014 r.; PM-6627/14 z 4 września 2014 r.; PM-6659/14 z 10 września 2014 r.; PM-6891 z 24 października 2014 r.; PM-84/14 z 10 grudnia 2014 r.; PM-500/15 z 3 marca 2015 r.; PM-631/15 z 1 kwietnia 2015 r.; PM-701/15 z 13 kwietnia 2015 r.; PM-745/15 z 22 kwietnia 2015 r.; PM-1260/15 z 20 lipca 2015 r.; PM-1375/15 z 13 sierpnia 2015 r.; PM-1441/15 z 27 sierpnia 2015 r.; PM-1532/15 z 11 września 2015 r.; PM-1635/15 z 28 września 2015 r.; PM-1841/15 z 9 listopada 2015 r.; PM-1975/15 z 30 listopada 2015 r.; PM-2039/15 z 10 grudnia 2015 r.; PM-2138 z 31 grudnia 2015 r.; PM-2218/16 z 19 stycznia 2016 r.; PM-2252/16 z 26 stycznia 2016 r.; PM-2505/16 z 15 marca 2016 r.; PM-2523/16 z 16 marca 2016 r.; PM-2848/16 z 24 maja 2016 r.; PM-2856/16 z 25 maja 2016 r.; PM-3104/16 z 15 lipca 2016 r.; PM-3112/16 z 20 lipca 2016 r.; PM-3221/16 z 4 sierpnia 2016 r.; PM-3396/16 z 16 września 2016 r.; PM-3678/16 z 7 listopada 2016 r.; PM-3849/16 z 12 grudnia 2016 r.; PM-3923/16 z 29 grudnia 2016 r.; PM-4028/17 z 27 stycznia 2017 r.; PM-4232/17 z 15 marca 2017 r.; PM-4494/17 z 10 maja 2017 r.; PM-4564/17 z 13 czerwca 2017 r.

3. Dane ogólne o jednostce.

Miasto Gliwice jest miastem na prawach powiatu, na terenie którego, w okresie objętym kontrolą, funkcjonowały następujące jednostki budżetowe i instytucje kultury:

- 108 jednostek budżetowych:
 - ✓ 26 przedszkoli miejskich: Nr 3; Nr 4 (do 31.08.2016 r.); Nr 5 „Tęcza” (do 31.08.2015 r.); Nr 6 (do 31.08.2016 r.); Nr 7; Nr 8 (do 31.08.2015 r.); Nr 16 (do 31.08.2015 r.); Nr 18; Nr 21; Nr 22; Nr 23; Nr 25 (do 31.08.2016 r.); Nr 27; Nr 29 (do 31.08.2016 r.); Nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi (do 31.08.2015 r.); Nr 34 im. Kubusia Puchatka (do 31.08.2016 r.); Nr 36 (do 31.08.2016 r.); Nr 37; Nr 38; Nr 40 z Oddziałami Integracyjnymi (do 31.08.2016 r.); Nr 41 (do 31.08.2016 r.); Nr 43; Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 1 (od 01.09.2014 r.); Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 2 (od 01.09.2016 r.); Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 3 (od 01.09.2016 r.) i Zespół Przedszkoli Miejskich Nr 4 (od 01.09.2016 r.),
 - ✓ 20 szkoły podstawowe: Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (do 31.08.2015 r.); Nr 2; Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Arki Bożka; Nr 7 im. Adama Mickiewicza; Nr 8 im. Marii Dąbrowskiej; Nr 9 im. Króla Jana III Sobieskiego; Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Juliusza Słowackiego (do 31.08.2015 r.); Nr 11 im. Hugona Kołłątaja; Nr 13 im. Krystyny Bochenek; Nr 14 im. Stefana Żeromskiego; Nr 18 (do 31.08.2015 r.); Nr 20 im. Powstańców Śląskich (do 31.08.2016 r.); Nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi im. Henryka Sienkiewicza; Nr 23; Nr 28 im. Witolda Budryka; Nr 29; Nr 32 im. Wojska Polskiego (do 31.08.2016 r.); Nr 36 im. Johna Baidona (do 31.08.2015 r.); Nr 38 (do 31.08.2016 r.) i Nr 41 im. Władysława Broniewskiego,
 - ✓ 10 zespołów szkolno-przedszkolnych: Nr 1; Nr 2; Nr 3; Nr 4; Nr 5; Nr 6; Nr 7; Nr 8; Nr 9 (od 01.09.2016 r.) i Nr 10 (od 01.09.2016 r.),
 - ✓ 5 gimnazjów: Nr 3 im. Noblistów Polskich; Nr 4 im. Józefa Pukowca; Nr 10 im. Ignacego Jana Paderewskiego; Nr 19 im. Powstańców Śląskich (do 31.08.2016 r.) i Nr 1 im. Stefana Batorego (od 01.09.2016 r.),
 - ✓ 11 zespołów szkół ogólnokształcących: Nr 1; Nr 2; Nr 3; Nr 4 im. Piastów Śląskich; Nr 5 im. Armii Krajowej; Nr 7; Nr 10; Nr 11; Nr 12; Nr 13 i Nr 14,
 - ✓ 10 pozostałych zespołów szkół: Gimnazjalnych (do 31.08.2016 r.); Ogólnokształcąco-Ekonomicznych im. Olimpijczyków Polskich; Ekonomiczno-Technicznych; Mechaniczno-Elektronicznych (do 31.08.2015 r.); Budowlano-Ceramicznych;

Samochodowych im. Gen. Stefana Roweckiego „GROTA”; Łączności (do 31.08.2015 r.); Techniczno-Informatycznych; Specjalnych im. Janusza Korczaka (Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych) i Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących,

- ✓ 4 domy dziecka: Nr 1; Nr 2; Nr 3 i Nr 4 (od 01.01.2017 r.),
- ✓ 22 pozostałe: III Liceum Ogólnokształcące im. Wincentego Styczyńskiego (do 31.08.2015 r.); Górnośląskie Centrum Edukacyjne im. Marii Skłodowskiej-Curie; Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Ludomira Różyckiego; Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1; Centrum Ratownictwa Gliwice; Dom Pomocy Społecznej „Nasz Dom”; Dom Pomocy Społecznej „Opoka”; Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych; Miejski Zarząd Usług Komunalnych; Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gliwicach (do 31.12.2015 r.); Ośrodek Pomocy Społecznej; Powiatowy Urząd Pracy; Straż Miejska; Zakład Gospodarki Mieszkaniowej; Zarząd Dróg Miejskich; Żłobki Miejskie; Środowiskowy Dom Samopomocy; Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii; Młodzieżowy Dom Kultury; Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; Gliwicki Ośrodek Metodyczny i Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny (od 01.01.2017 r.),
- 3 instytucje kultury: Miejska Biblioteka Publiczna; Muzeum w Gliwicach i Teatr Miejski w Gliwicach (od 07.11.2016 r.) [w okresie od 04.08.2016 r. do 06.11.2016 r. teatr nosił nazwę: Teatr im. T. Różewicza, a do 03.08.2016 r. – Gliwicki Teatr Muzyczny].

Akta kontroli nr AK/612/9/17/I.

Wykaz akt kontroli nr AK/612/9/17/I. stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

II. Zwrot kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego oraz jego opiekuna do szkoły, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Kontrolą objęto prawidłowość wywiązywania się przez Miasto Gliwice z obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 3a pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.), zgodnie z którym obowiązkiem gminy jest zwrot kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego, którego kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b (kształcenie specjalne), oraz jego opiekuna do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, na zasadach określonych w umowie zawartej między prezydentem miasta a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

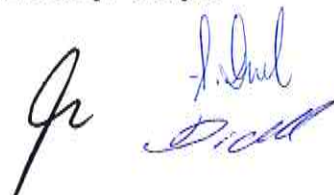
Weryfikacji poddano następujące dokumenty:

- wniosek do Prezydenta Miasta Gliwice o wydanie skierowania do kształcenia specjalnego,
- wniosek do Urzędu Miejskiego w Gliwicach Wydziału Edukacji o zapewnienie odpowiedniej formy kształcenia specjalnego,
- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- wnioski o dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół,
- umowy o zwrot kosztów dowozu w postaci ryczałtu za paliwo,
- korespondencję pomiędzy rodzicami dzieci niepełnosprawnych i Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach (Prezydentem Miasta Gliwice),
- inne dokumenty dotyczące kontrolowanego zagadnienia.

Kontrolę przeprowadzono na próbie dwojga uczniów niepełnosprawnych (mieszkańców Miasta Gliwice) dowożonych przez ich rodziców do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach przy ul. Poniatowskiego 2.

W trakcie czynności sprawdzających, na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów, ustalono:

– W Mieście Gliwice zwrot kosztów przejazdu uczniów niepełnosprawnych (oraz ich opiekunów), jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice, następuje na podstawie umów zawieranych z rodzicami dzieci przez dyrektorów szkół specjalnych działających w imieniu Prezydenta Miasta Gliwice. Warunkiem zawarcia takiej umowy było złożenie przez rodziców dziecka niepełnosprawnego wniosku zatytułowanego „Dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli” (wzór wniosku został opracowany przez Wydział Edukacji Urzędu

Miejskiego w Gliwicach). Szczegółowym sprawdzeniem objęto postępowanie mające na celu zawarcie umów z rodzicami ucznia (urodzonego w 1993 r.) na lata szkolne 2015/2016 i 2016/2017 oraz postępowanie mające na celu zawarcie umowy z rodzicami uczennicy (urodzonej w 1999 r.) na rok szkolny 2016/2017. W przypadku ucznia urodzonego w 1993 r. wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, natomiast w przypadku uczennicy urodzonej w 1999 r. wniosek został rozpatrzony negatywnie.

Uczeń urodzony w 1993 r.

Matka niepełnosprawnego dziecka wniosła o zwrot kosztów jego dowożenia w formie ryczałtu za paliwo (wnioski o dowóz z domu do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach i z powrotem) złożyła w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach odpowiednio:

- na rok szkolny 2015/2016 w dniu 12 listopada 2015 r.,
- na rok szkolny 2016/2017 w dniu 22 września 2016 r.

W związku z ww. wnioskami Wydział Edukacji wystosował do Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach pisma powierzające Dyrektorowi Zespołu zawarcie umów o zwrot kosztów dowozu w postaci ryczałtu za paliwo, przy jednoczesnym uwzględnieniu wydatków z tytułu realizacji tych umów w planach finansowych szkoły, i tak:

- pismem z dnia 16 listopada 2015 r. (oznaczenie sprawy ED.4464.2.2015) przekazano prośbę o przygotowanie umowy na okres od 16 listopada 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. i poinformowano, że zwrot kosztów za paliwo będzie następował przez Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach na podstawie umowy oraz comiesięcznego oświadczenia rodziców w sprawie miesięcznych kosztów poniesionych na paliwo,
- pismem z dnia 23 września 2016 r. (oznaczenie sprawy ED.4464.1.2016) powierzono Dyrektorowi zawarcie umowy na okres od 22 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. i poinformowano, że zwrot kosztów za paliwo będzie następował przez Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach na podstawie wniosku rodziców, umowy oraz comiesięcznego oświadczenia rodziców w sprawie miesięcznych kosztów poniesionych na paliwo.

Po otrzymaniu wymienionych wyżej pism Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach, działający w imieniu Prezydenta Miasta Gliwice reprezentującego Miasto Gliwice, zawarł pomiędzy Miastem Gliwice a matką ucznia odpowiednio umowy o zwrot kosztów (w postaci ryczałtu za paliwo) z tytułu wykorzystywania samochodu (pozostającego w dyspozycji matki) do przewożenia dziecka niepełnosprawnego (ucznia

Handwritten signature in blue ink, followed by a blue circular stamp containing the name "H. Duda" and a date "2016".

urodzonego w 1993 r., zamieszkałego w Gliwicach, przy ul. Obr. Pokoju) na trasie dom – szkoła – dom, czyli do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach przy ul. Poniatowskiego:

- nr 4/2015-2016 z dnia 24 listopada 2015 r. na okres od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 30 czerwca 2016 r.,
- nr 6-2016/2017 z dnia 27 października 2016 r. na okres od dnia 1 września 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Uczennica urodzona w 1999 r.

Wniosek o zwrot kosztów dowożenia w formie ryczałtu za paliwo (wniosek o dowóz z domu do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach i z powrotem) matka niepełnosprawnego dziecka złożyła w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach w dniu 7 października 2016 r. We wniosku, dotyczącym roku szkolnego 2016/2017, uszczegółowiła okres dowożenia dziecka od dnia 19 września 2016 r. do czerwca 2017 r. Następstwem złożenia przez matkę dziecka ww. wniosku było powierzenie przez Wydział Edukacji (pismo z dnia 27 października 2016 r. – oznaczenie sprawy ED.4464.1.2016) Dyrektorowi Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach zawarcie umowy na okres od 2 listopada 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. W piśmie poinformowano, że zwrot kosztów za paliwo będzie następował przez Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach na podstawie wniosku rodziców, umowy oraz comiesięcznego oświadczenia rodziców w sprawie miesięcznych kosztów poniesionych na paliwo. Zakresem umowy miał zostać objęty zwrot kosztów (w postaci ryczałtu za paliwo) z tytułu wykorzystywania samochodu (pozostającego w dyspozycji matki) do przewożenia dziecka niepełnosprawnego (uczennicy urodzonej w 1999 r., zamieszkałej w Gliwicach, przy ul. Strzelców Bytomskich) na trasie dom – szkoła – dom, czyli do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach przy ul. Poniatowskiego. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że do zawarcia wspomnianej umowy nie doszło. Natomiast do matki uczennicy, Naczelnik Wydziału Edukacji wystosował pismo z dnia 14 listopada 2016 r. o braku możliwości zwrotu kosztów dowozu jej niepełnosprawnej córki do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach. W piśmie Naczelnik Wydziału Edukacji podniósł, że uczennica nie posiada skierowania do wyżej wymienionej placówki.

Z dołączonych do wniosków o zwrot kosztów dowożenia w formie ryczałtu za paliwo, złożonych przez rodziców uczniów niepełnosprawnych, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, wynikało, że:

- u ucznia urodzonego w 1993 r. zdiagnozowano zaburzenia sprzężone upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym, niepełnosprawność ruchową, zaburzenia neurologiczne i zalecono kształcenie specjalne w szkole przysposabiającej do pracy,
- u uczennicy urodzonej w 1999 r. zdiagnozowano niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym i zalecono kształcenie specjalne w szkole specjalnej (klasa edukacyjno-terapeutyczna).

W związku z przedstawionym stanem faktycznym, zwrócono się o wyjaśnienia do Naczelnika Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach, jakie przesłanki zadecydowały o przyznaniu środków finansowych z tytułu zwrotu kosztów (w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017) za przewóz do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach niepełnosprawnego ucznia urodzonego w 1993 r. i jednocześnie o odmowie przyznania takich środków finansowych z tytułu zwrotu kosztów (w roku szkolnym 2016/2017) za przewóz do tej samej szkoły uczennicy niepełnosprawnej urodzonej w 1999 r., pomimo, że u obojga uczniów zdiagnozowano rodzaje niepełnosprawności, obligujące gminę (ze względu na rodzaje niepełnosprawności) do zapewnienia im bezpłatnego transportu (lub zwrotu kosztów przejazdu) i opieki w czasie przewozu do najbliższego gimnazjum lub do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami: *„Miasto Gliwice zapewnia bezpłatny dowóz lub zwrot kosztów do szkół lub ośrodków poza terenem miasta w celu realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, wyłącznie w sytuacji, jeśli na terenie miasta brak placówki oświatowej, mogącej w pełni zrealizować zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Zarówno (...) [uczeń urodzony w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego], jak i (...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] to uczniowie niepełnosprawni. Jednak ze względu na specyfikę ich niepełnosprawności i zaburzeń oraz wynikających z tego specyficznych potrzeb edukacyjnych, przypadek każdego z tych dzieci wymaga indywidualnego potraktowania i nie mogą być one traktowane jako tożsame.*

(...) [uczeń urodzony w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] to uczeń, który ze względu na swe poważne zaburzenie i duży stopień niepełnosprawności (niepełnosprawność sprzężona – upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym, niepełnosprawność ruchowa, zaburzenia neurologiczne) nie był w stanie funkcjonować w Zespole Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach. (...) [uczeń urodzony w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] uczęszczał w roku szkolnym 2014/2015 do Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka i to właśnie w tym czasie

dyrekcja szkoły uznała, że uczeń nie jest w stanie odpowiednio funkcjonować na terenie tej placówki, a stan jego zdrowia się pogarsza. Po dogłębnym rozpatrzeniu sprawy (wniosek rodziców, odmowa, konsultacja z dyrektorami szkół specjalnych, ponowny wniosek rodziców), na kolejny wniosek rodziców, Prezydent m. Gliwice wystąpił do Starosty Powiatu Gliwickiego z wnioskiem o zapewnienie miejsca dla (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] w Zespole Szkół Specjalnych w Pyskowicach, aby to na jej terenie dziecko mogło dalej realizować zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Po uzyskaniu przez dziecko skierowania, na wniosek rodziców Miasto Gliwice – za pośrednictwem Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka, zawarło z opiekunami dziecka umowę na zwrot kosztów dowozu do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach.

(...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] to dziecko o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności intelektualnej. Zapisy znajdujące się w jej orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wskazują na możliwość realizacji zawartych w nim zaleceń na terenie Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach. Ponadto, w przeciwieństwie do (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego], (...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] z powodzeniem realizowała obowiązek szkolny w Gimnazjum nr 19 w klasie terapeutycznej (szkoła masowa) i nigdy nie próbowała skorzystać z oferty edukacyjnej Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach. W związku z czym placówka nie miała podstaw do tego, aby zweryfikować, czy też zakwestionować możliwość realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego na terenie Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach. Z tego też powodu, w opinii dyrekcji Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach, zwrot kosztów dowozu (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach nie jest zasadny. Opiekunowie (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] zostali poinformowani przez Wydział Edukacji o tym, że na terenie Miasta Gliwice funkcjonują placówki, które są w stanie zrealizować zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego dziecka, w związku z czym przy braku skierowania do ośrodka w Pyskowicach, gmina nie jest zobligowana do zapewnienia bezpłatnego transportu (lub zwrotu kosztów przejazdu) i opieki w czasie przewozu dla (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego].

Szczegółowy przebieg spraw - w załączeniu”.

Chronologiczny zapis wydarzeń w objętych kontrolą postępowaniach w sprawach zwrotu kosztów dowozu w postaci ryczałtu za paliwo ucznia urodzonego w 1993 r. i uczennicy

urodzonej w 1999 r. został przedstawiony w załączniku do wyjaśnień udzielonych przez Naczelnika Wydziału Edukacji: „ (...)

1. (...) [uczeń urodzony w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] - w roku 2015 zamieszkały w Gliwicach:

- W roku 2014/2015 (...) [uczeń urodzony w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] był uczniem i klasy Szkoły Przysposabiającej do pracy w Zespole Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach.
- 09.06.2015 rodzice ww. złożyli wniosek do PM Gliwice o wydanie skierowania do II klasy Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Zespole Szkół Specjalnych w Pyskowicach.
- 11.06.2015 roku - na podstawie art. 71b ust. 5 i 5b ustawy z 07.09.1991 roku o systemie oświaty odmówiono wydania skierowania powołując się na możliwość realizacji przedstawionego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego w gliwickiej szkole (ZSSp przy ul. Dolnej Wsi 74). Rodzice ww. ucznia pismem z 13.07.2015 roku ponownie wnieśli o skierowanie ich syna (...) do szkoły w Pyskowicach, uzasadniając swoją prośbę pogarszającym się stanem zdrowia psychicznego (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] i przedstawili zaświadczenie lekarskie lekarza prowadzącego ich syna, wskazującego na konieczność zmiany szkoły. Zmiana ta - zdaniem lekarza przyczyni się do poprawy stanu zdrowia pacjenta (ucznia).
- W związku z tym, że Miasto Gliwice w tym czasie nie prowadziło innej szkoły Przysposabiającej do pracy i brak było możliwości realizacji wskazań zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, a Powiat Gliwicki (w tym M. Pyskowice) należy uznać za najbliższy, to w myśl przepisów art. 71b cytowanej ustawy Zastępca Prezydenta miasta Gliwice w dniu 24.07.2015 roku zwrócił się do Starosty gliwickiego z prośbą o przyjęcie (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Zespole Szkół Specjalnych w Pyskowicach i realizację przedstawionego przez rodziców orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
- 05.08.2015 Starosta Gliwicki wystawił o zapewnienie odpowiedniej formy kształcenia dla (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] i tym samym ww. mógł rozpocząć naukę w roku 2015/2016 w szkole w Pyskowicach.
- 12.11.2015 Pani (...) [matka ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] złożyła w Wydziale Edukacji wniosek o zwrot kosztów dowozu (...) [ucznia

urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, w formie ryczałtu za paliwo.

- 24.11.2015 m. Gliwice za pośrednictwem dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach, zawarł umowę na zwrot kosztów dowozu (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach w roku szkolnym 2015/2016 (pierwsza refundacja nastąpiła za miesiąc grudzień 2015 na podstawie przedłożonego oświadczenia o obecności dziecka na zajęciach szkolnych w ZSS w Pyskowicach).
 - 22.09.2016 Pani (...) [matka ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] ponownie złożyła w Wydziale Edukacji wniosek o zwrot kosztów dowozu (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, w formie ryczałtu za paliwo na kolejny rok szkolny.
[Załącznikiem, zarówno do wniosku z dnia 11 listopada 2015 r., jak i z dnia 22 września 2016 r., było orzeczenie nr 153/13/14 o potrzebie kształcenia specjalnego z dnia 31 marca 2014 r. wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Gliwicach, orzekające o potrzebie kształcenia specjalnego wydane na czas nauki w szkole ponadgimnazjalnej z uwagi na zaburzenia sprzężone upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym, niepełnosprawność ruchową, zaburzenia neurologiczne. W orzeczeniu zalecono „kształcenie specjalne w szkole przysposabiającej do pracy” – przyp. zespołu kontrolnego].
 - 27.10.2016 m. Gliwice za pośrednictwem dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach, zawarło umowę na zwrot kosztów dowozu (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach w roku szkolnym 2016/2017 (pierwsza refundacja nastąpiła za miesiąc listopad 2016 na podstawie przedłożonego oświadczenia o obecności dziecka na zajęciach szkolnych w ZSS w Pyskowicach).
2. (...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] - w roku 2016 zamieszkała w Gliwicach
- 02.08.2016 roku Pani (...) [matka uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] złożyła w tutejszym urzędzie wniosek o zapewnienie odpowiedniej formy kształcenia specjalnego - wraz z odpowiednim orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego - swojej córce (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego], wskazując równocześnie gimnazjum specjalne w Zespole Szkół

Specjalnych w Pyskowicach jako szkołę (klasa III), do której chciałaby aby córka uczęszczała. Uzasadniła wybór tej szkoły, jako najbliższej położonej od miejsca zamieszkania. Ww. do tej pory była uczennicą szkoły masowej (Gimnazjum Nr 19 w Gliwicach [zlikwidowanego z dniem 31 sierpnia 2016 r. – przyp. zespołu kontrolnego]).

[Załącznikiem do wniosku było orzeczenie nr 354/15/16 o potrzebie kształcenia specjalnego z dnia 20 lipca 2016 r. wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Gliwicach, orzekające o potrzebie kształcenia specjalnego wydane na czas do ukończenia gimnazjum z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim. W orzeczeniu zalecono „kształcenie specjalne w szkole specjalnej, w szkole masowej bądź w klasie integracyjnej do ukończenia gimnazjum” – przyp. zespołu kontrolnego].

- *10.08.2016 Naczelnik Wydziału Edukacji w piśmie skierowanym do Pani (...) [matki uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] poinformował, że na terenie miasta Gliwice znajdują się szkoły (w tym gimnazja specjalne) i odziały, w których córka (...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] może kontynuować naukę, a zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego będą zrealizowane. Powyższa decyzja była wynikiem uzyskania informacji od dyrektorów gliwickich szkół specjalnych. W piśmie do pani (...) [matki uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] powołano się na brak możliwości skierowania do szkoły w najbliższym powiecie, w sytuacji gdy miasto Gliwice prowadzi dwie szkoły specjalne (gimnazjum specjalne).*
- *Rodzice (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] pismem z 19.08.2016 r. zwrócili się z prośbą o ponowne rozpatrzenie wniosku p. (...) [matki uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi Naczelnik Wydziału Edukacji UM w Gliwicach, ponownie poinformował zainteresowanych o obowiązujących w tym zakresie przepisach oświatowych, a także zachęcając ich do wybrania jednej z dwóch szkół specjalnych, mogących zapewnić ich córce fachową opiekę i kontynuację nauki w dobrze wyposażonych i posiadających wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.*
- *11.09.2016 roku Pan (...) [ojciec uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] przysłał kolejne pismo w tej sprawie nie zgadzając się ze stanowiskiem urzędu miejskiego w Gliwicach.*

- *Naczelnik ED po raz kolejny w odpowiedzi do rodzica, wyjaśnił brak możliwości wydania skierowania do szkoły specjalnej poza Gliwice, w sytuacji gdy m. Gliwice posiada dwie takie szkoły i zalecenia zawarte w wydanym orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego mogą być zrealizowane w ww. szkołach. Poinformowano zainteresowanego również o tym, że żadne regulacje prawne dotyczące przyjmowania uczniów do szkół i ośrodków, nie przewidują konieczności posiadania skierowania od starosty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka do szkoły, jeśli rodzice – mimo posiadanej wiedzy o możliwości realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego na terenie miasta lub gminy w której dziecko mieszka, zdecydują się samodzielnie wybrać szkołę poza miejscem zamieszkania z uwzględnieniem faktu, że wówczas brak jest możliwości zapewnienia bezpłatnego dowozu do takiej szkoły.*
- *26.09.2016 roku Wydział Edukacji otrzymał pismo podpisane przez dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, że (...) [uczennica urodzona w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] została przyjęta do klasy III Gimnazjum Specjalnego w ZSSp w Pyskowicach na podstawie wniosku rodziców.*
- *07.10. 2016 roku Pani (...) [matka uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] złożyła w Wydziale Edukacji wniosek o zwrot kosztów dowozu w formie ryczałtu za paliwo z tytułu przewożenia dziecka samochodem prywatnym, do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach.*
 [Załącznikiem do wniosku było orzeczenie nr 32/16/17 o potrzebie kształcenia specjalnego z dnia 28 września 2016 r. (uchylające orzeczenie nr 354/15/16 z dnia 20 lipca 2016 r.) wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Gliwicach, orzekające o potrzebie kształcenia specjalnego wydane na czas do ukończenia gimnazjum z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym. W orzeczeniu zalecono „kształcenie specjalne w szkole specjalnej (klasa edukacyjno-terapeutyczna)” – przyp. zespołu kontrolnego].
- *27.10.2016 r. Naczelnik Wydziału Edukacji wystąpił do dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach, aby ponownie rozpatrzył zasadność oraz możliwość refundacji kosztów dowozu (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach. Dyrektor uznał za bezzasadne refundowanie kosztów dowozu do szkoły w Pyskowicach w sytuacji, gdy zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, mogą być*

realizowane w Zespole Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Gliwicach, o czym poinformował Wydział Edukacji.

- 14.11.2016 r. Naczelnik Wydziału Edukacji ponownie poinformował Panią (...) [matkę uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] o:
 - *braku skierowania (...) [uczennicy urodzonej w 1999 r. – przyp. zespołu kontrolnego] do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach,*
 - *prawie rodziców do wyboru najlepszej ich zdaniem placówki dla swojego dziecka,*
 - *braku podstawy prawnej do zapewnienia bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów dowozu do szkoły poza terenem miasta, do której dziecko nie ma skierowania, w sytuacji gdy zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego mogą być zrealizowane na terenie miasta,*
 - *braku podstawy prawnej do przekazywania środków finansowych związanych z refundacją kosztów dowozu, do innej gminy”.*

Stosownie do art. 71b ust. 5 i ust. 5b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.):

- Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego.
- Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka (młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i inne wymienione w art. 2 pkt 5 ww. ustawy), odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.
- Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynikało, że uczeń urodzony w 1993 r., rozpoczynając rok szkolny 2015/2016 miał już ukończone 21 lat.

Zgodnie z art. 17 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.), obowiązkiem gminy jest:

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b (kształcenie specjalne), bezpłatnego transportu i opieki w czasie

przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia;

- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży (upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim), a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego tym dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia;
- 3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Mając na uwadze ukończony przez ww. ucznia wiek oraz zacytowane wyżej przepisy, zwrócono się do Naczelnika Wydziału Edukacji, o wskazanie podstaw prawnych pozwalających na przyznanie środków finansowych z tytułu zwrotu kosztów (w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017) za przewóz do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach ucznia niepełnosprawnego urodzonego w 1993 r.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami: „Stosownie do zapisów ustawy o systemie oświaty obowiązujących w dniu rozpatrywania wniosku obowiązkiem gminy było:

1. zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia;
2. zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego tym dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (...) [ucznia urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] wskazuje, że zdiagnozowano u niego upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym wraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ze względu na niepełnosprawność (...)

[ucznią urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] oraz zalecenia wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ustalono, że w Gliwicach brak jest placówki umożliwiającej realizację obowiązku szkolnego i pełną realizację zaleceń orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Ustalenia te dokonano w oparciu o informacje uzyskane od dyrektorów gliwickich szkół specjalnych. Dokonując indywidualnej analizy sytuacji wnioskodawców przyjęto, że wobec definicji ośrodka zawartej w obowiązujących przepisach t.j. art.2 ust.5 ustawy o systemie oświaty, w tym konkretnym przypadku, wskazany przez wnioskodawcę Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach w pełni wypełnia zadania ośrodka. Ustaleń dokonano w oparciu o wykładnię celowościową przepisu art. 17 ust. 3a, mając na względzie nadrzędny obowiązek władzy publicznej udzielenia należytej pomocy osobom niepełnosprawnym. Prawdliwość działania organu w tej konkretnej sprawie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym. Przykładowo uzasadnienie wyroku WSA w Krakowie III SA/Kr 1882/14, jednoznacznie wskazuje że w stosunku do przepisów art. 17 ustawy o systemie oświaty, nie można poprzestawać jedynie na wykładni ściśle literalnej, nie zważając na cele do jakich ustawodawca regulacje te powołał. Należy bowiem uznać wyjątkowość adresatów których dotyczy przepis art. 17 ust. 3a pkt 2 ww. ustawy, tj. osób niepełnosprawnych, szczególnie dotkniętych przez los. Biorąc to pod uwagę uznano, że niepełnosprawność (...) [ucznią urodzonego w 1993 r. – przyp. zespołu kontrolnego] oraz obowiązek gminy w stosunku do wnioskodawcy w pełni uzasadnia pokrycie kosztów dowozu do 25 roku życia. W oparciu o orzecznictwo sądowe, przyjęto że odmowa dowozu może narazić gminę na koszty ewentualnego postępowania sądowego w tym koszty sądowe i odszkodowanie w przypadku uznania braku wykonania obowiązku w zakresie zapewnienia dowozu”.

Po analizie opisanych powyżej postępowań mających na celu zawarcie z rodzicami uczniów niepełnosprawnych umów o zwrot kosztów dowozu w postaci ryczałtu za paliwo, biorąc pod uwagę przytoczone w treści protokołu przepisy, przedłożone do kontroli dokumenty oraz złożone w trakcie kontroli wyjaśnienia, w zakresie rozpatrywania przez Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach wniosków o dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół (zwrotu kosztów w postaci ryczałtu za paliwo), uwag nie wniesiono.

Ponadto poinstruowano Naczelnika Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach o potrzebie uwrażliwienia Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza

Korczaka w Gliwicach na zawieranie umów o zwrot kosztów w postaci ryczału za paliwo na okresy wskazane w kierowanych do niego przez Wydział Edukacji pismach w sprawie zawarcia umowy.

W piśmie z dnia 23 września 2016 r. wystosowanym przez Wydział Edukacji do Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach wskazano okres, na jaki winna zostać umowa o zwrot kosztów w postaci ryczału za paliwo za dowóz ucznia urodzonego w 1993 r. do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, od 22 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. Z treści przedłożonego do kontroli egzemplarza umowy wynikało natomiast, że umowa została zawarta na okres od 1 września 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. Z uzyskanej za pośrednictwem Wydziału Edukacji pisemnej informacji, złożonej przez Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Gliwicach, wynikało, że za okres od 1 września 2016 r. do 21 września 2016 r., tj. za okres, na który Miasto Gliwice nie zapewniło środków finansowych na dowóz ucznia urodzonego w 1993 r. do Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, od 22 września 2016 r., nie zostały poniesione żadne wydatki z tego tytułu. Z ww. informacji wynikało, że pierwsze rozliczenie nastąpiło za miesiąc listopad 2016 r. na podstawie przedłożonego oświadczenia o obecności dziecka w Zespole Szkół Specjalnych w Pyskowicach za ten miesiąc.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Akta kontroli nr AK/612/9/17/II.

Wykaz akt kontroli nr AK/612/9/17/II. stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

Na powyższych ustaleniach kontrolę zakończono.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 4 w 2017 r.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielił:

- Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

Integralną część protokołu stanowią załączniki o numerach:

1. Wyjaśnienia Naczelnika Wydziału Edukacji związane z tematyką kontroli.

2. Wykazy akt kontroli od nr AK/612/9/17/I. do nr AK/612/9/17/II.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Powiadomiono kierownictwo jednostki o prawie wynikającym z przepisów art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) dotyczącym możliwości odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu trzech dni od daty jego otrzymania, pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.

Zastępca Prezydenta Miasta
[Podpis]
Krzysztof Tomala
.....
14. 07. 2017
data i podpis
Prezydent Miasta Gliwice

st. INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej
[Podpis]
mgr inż. Antoni Dryszel

Skarbnik Miasta
[Podpis]
Ryszard Reszko
.....
13 07 2017
data i podpis
Skarbnik Miasta Gliwice

.....
podpisy
Kontrolujący
st. INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej
[Podpis]
Artur Diduszko

MIASTO GLIWICE
ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
NIP: 631-10-05-640

13. LIP. 2017
Naczelnik Wydziału Edukacji
[Podpis]
Mirosław Kucharz